

a közgyűlés által, hogy gondoskodjék arról, miszerint a könyvtár lehetőleg könnyen hozzáférhető helyen, valamely más könyvtárban helyeztessék el, a közgyűlés által elfogadtatván, a bizottmány felhatalmaztatott, hogy ez ügyben a kellő lépéseket megtegye; e tekintetben jelenthetem, miszerint a bizottmány a megbízásnak megfelelt s a társulat könyvtára véleménye szerint a társulattal úgyis oly szoros viszonyban álló m. kir. földtani intézet könyvtárában legcélszerűbben helyeztetnék el, azon kikötéssel természetesen, hogy e könyvekkel, mint sajátjával a társulat bármikor rendelkezhetik; mire nézve a nevezett intézet t. igazgatójának szíves beleegyezését megnyerni már is szerencsénk volt.

Budapest 1875. jan. 27-én.

Reitz Frigyes
társ. elnök.

---

2. TITKÁRI JELENTÉS

a magyarhoni földtani társulat 1874-ik évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés!

A társulatnak különösen irodalmi működése az, melynek rövid vázolásával a t. közgyűlés figyelmét bátorkodom rövid időre igénybe venni, kiterjeszkedve egyúttal néhány szóval a társulati tagok létszámának kimutatására s azon változásokra s netáni fontosabb mozzanatok fölemlítésére, melyek mult évi társulati életünkben fölmerültek.

Társulatunk a lefolyt évben — az előre megállapított sorrend szerint — összesen tizenkét felolvasó-, vagyis szakgyűlést tartott, még pedig 9-et, t. i. jan. 14-én, febr. 11-én, márt. 4-én, márt. 18-án, apr. 8-án, apr. 29-én, jun. 10-én, nov. 25-én és dec. 16-án Budapesten, mindenkör a m. tud. academia palotájának társulatunk rendes üléstermében, 3-at pedig vidéken, nevezetesen aug. 5-én és aug. 11-én Mármaros-Szigeten és aug. 9-én a Suliguli-forrásnál. E gyűléseken 19 tagtárs, részben folytatólagosan is összesen 26 fölolvasást

vagy rövidebb ismertetést tartott. — Ezek szerzői és címei a következők :

- Adler Károly : A magyar-erdélyországi bányászat s kohászat jelen viszonyai.
- Balló Mátyás : A Dunafolyam vegyi viszonyairól Budapestnél.
- Bernáth József : Közlemények a mármarosi ásványforrásokról.
- Gesell Sándor : A mármarosi vasérctelepek előfordulási viszonyai.
5. Dr. Henszlmann Imre : A baráthegyi ősember-csontokról.
Dr. Hofmann Károly : A déli Bakony basaltjai.
Hantken Miksa : A zirzi eocen rétegek.
" " Az alveolinák szerepe a délnyugati közép-magyarországi hegység eocen képződményeiben.
Dr. Koch Antal : A deésaknai legújabb krystalysó-előjöveteletről.
" " Adatok Kolozsvár vidéke földtani képződményeinek pontosabb ismeretéhez.
Kókán János : Az árpádi lelhely két érdekes kőületéről.
" " A hidasi lelhely néhány fontosabb kőülete.
10. Dr. Krenner József : A pharmakosideritről.
" " A borsodmegyei ős rhinoceros.
Lóczy Lajos : Geológiai s palaeontológiai tanulmányok Arad megyéből.
Matyasovszky Jakab : A mezőgazdaság céljainak megfelelő földtani térképek készítéséről.
Molnár Károly : Néhány új ásvány a Bánságból.
Popovits v. Sándor : Előleges jelentés a „Frusca-Gorában“ tett gyűjtésről.
15. Róth Lajos : A tokodi őszállat-maradványok.
Roth Sámuel : A magas Tátra granitjai.
Rybár István : Jelentés Unghvár vidékén tett földtani ki-
rándulásokról.
Dr. Szabó József : Adatok a magyar-erdélyországi határ-

- hegység trachytképleteinek pontosabb ismeretéhez
- „ „ a) Vlegyásza csoport.
- „ „ b) Rézbánya vidéke.
- „ „ c) Verespatak vidékének trachytképletei.
- „ „ A Budapest-Mármaros-Sziget közti vonal földtani viszonyai.

Zsigmondy Vilmos: A buziási gyógyvizek előfordulási viszonyai.

E felolvasások és ismertetések majdnem kivétel nélkül egész terjedelmükben jelentek meg a társulat közlönyében, vagy legalább — mi csak igen kivételesen történt — rövidebb értesítések alakjában ismertettek meg a vidéki s általában a gyűléseken részt nem vett társulati tagokkal, úgy hogy a közlöny majdnem tisztán ezekkel telt meg s kívülök csak egy-két más értekezést s kisebb apróbb ismertetést hozott. — A társulati közlöny időhöz nem kötött tizenkét füzetben, illetőleg számban jelent meg, körülbelül 20 ivnyi — 316 lap — tartalommal és így a szembetűnőleg szebb kiállításon kívül terjedelemre nézve is jóval fölülmulta a múlt évit. E közlöny azonban nemcsak a szakgyűléseken tartott fölolvásokat hozta, hanem egyszersmind a társulati tagok közötti kapcsolatot is közvetítette s társulati életünk minden fontosabb mozzanatáról annak idején kellő felvilágosítást adott. A közlönyön kívül társulatunk a lefolyt évben egy más irodalmi vállalatot is vitt keresztül s ez, mint t. a közgyűlés tudja Pošepny Ferenc bányageológ urnak, Rézbánya vidékére vonatkozó 5, nagyobb-részt színezett nagy táblával ellátott, 13 nyomtatott ívet kitevő munkája, amely művet a társulati tagok a közlönyön kívül — annak múlt évi mellékleteként -- szintéu megkaptak, úgy hogy társulatunk tulajdonképen 33 ivnyi, 10 tábla és átmet-szettel ellátott nyomtatványt adott ki s osztott ki a tagok között, mi a régebbi évek kiadványaival összehasonlítva mindenesetre igen nagy lendületre mutat; továbbá a m. kir. földtani intézet kiadványaiból szintén kaptak a társulat tagjai a múlt évben két kötetet, és pedig névszerint Böckh János főgeológ urnak :

a Bakony déli részének földtani viszonyai II. rész, és dr. Pávay Elek a budai márga ásatag tuskőncei című művét, melyek hazai geológiai szakirodalmunknak mindenesetre nem csekély diszére válnak; tulajdonképen tehát 4 kötettel szaporodott a társulat részéről a múlt évben a tagok könyvtára.

A rendes felolvasó- vagyis szakgyűléseken kívül társulatunk válaszmánya a lefolyt évben még külön 6 válaszmányi gyűlést tartott, melyeken a társulati ügyek elintézése került tárgyalás alá, melyekről az elnöki jelentésben a t. közgyűlés már kellő felvilágosítást nyervén ezek ujjolagos fölsorolása e helyt természetesen elmarad.

A társulat tagjainak létszámát tekintve ez a tavalyihoz képest lényegesebb változást nem mutat föl, nem mintha új tagok nem léptek volna be a társulatba, ezek száma ugyanis 34-et tesz ki, csakhogy e szám 17-re olvad, ha a társulat múlt évi — tetemes számú — halottját — meghalt: 9 — és a kilépett s az alapszabályok megfelelő §-a értelmében kitörült tagok számát belőle kivonjuk. A társulat múlt évi halottjai névszerint: Kubinyi Ferenc, a társulat élethossziglani tiszteletbeli elnöke, Ballus Zsigmond, a társulati válaszmány tagja, továbbá Gerevics Sándor tanár, gr. Nádasdy Lipót, Perger Ignátz fővárosi képviselő Reitter Ferenc minist. tanácsos, Roskoványi László kir. táblai fogalmazó, Rosty Pál földbirtokos és Zámper Károly tanárjelölt.

A társulati tagok létszáma tehát, összehasonlítva a tavalyival a következő:

	1874 jan. 28-án volt	1875 jan. 27-én van
	a társulatnak	
Pártfogó	1	1
Tiszteletbeli tag	7	7
Pártoló	5	5
Alapító	6	6
Levelező	2	2
Rendes	263	280
Összesen	284	301

E rövid jelentésemhez mellékelten a társulati tagok névsora van csatolva, melyre nézve a főbb adatokat már föntebb volt alkalmam elősorolni.

A társulatot érdeklő változásokat illetőleg főlemlíthetem még a t. közgyűlésnek, miszerint a titkári iroda az eddigi helyiségéből — a m. kir. földtani intézetből, — különösen helyszűke miatt a Budapest VIII. ker. zerge-utcai községi fő-reáltanodába tétetett át, a hova a titkárságot és közlőnyt illető minden kérdés intézendő leend.

Vége a társulat mult évi mármarosi kirándulására vonatkozólag csak azt legyen még szabad főlemlítenem, hogy a már az elnöki jelentésben felsorolt egyének és testületeken kívül különösen Gesell Sándor bányageolog ur nem csekély mértékben folyt be e kirándulás minél sikeresebbé tételére, miért neki jegyzőkönyvileg ajánlanám a t. közgyűlés köszönetét kifejezni.

Budapest, 1875, jan. 27.

Sajóhelyi Frigyes,
társ. 1. titkár.

---

3. JELENTÉS

a magyarhoni földtani társulat könyvtárának állásáról.

Tisztelt közgyűlés!

Midőn szerencsém van a társulati könyvtárról szóló jelentésemét a tiszt. közgyűlés elé terjeszteni, rövid lehetek az erre vonatkozó adatok felsorolásában.

A könyvjegyzék, melynek eleje a társulat munkálatainak III-ik kötetében, valamint folytatólag a „Földtani Közlöny“ II. és IV. évfolyamában lett kinyomatva, most tökéletesen van összeállítva, úgy hogy e jegyzékben egészen a mai napig a társulat címe alatt beérkezett könyvek mind felvévék, tehát az itt mellékelte, s a „Földtani Közlöny“-ben közléteendő jegyzékben az utolsó másfél évben beküldött könyvek is kimutatva találhatók.

E jegyzék szerint a társulati könyvtár jelenleg 474